

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitr

Onor. Asociațiunea pentru literatura
română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Abonamentul:
pentru parohii cl. I Lei 7000.— cl. II Lei 5000.—
cl. III Lei 3000.— Particulari Lei 7000.— Autorități
și strălăitate Lei 15.000.— De sprîjin Lei 20.000.—

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 20 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Administrarea și inserțiunile
se adresează ADMINISTRATIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 3651/1945

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române
de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat
Crișana și Maramurăș

**Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl
și dela Domnul nostru Iisus Hristos**

„Ziua Invierii, și să ne lumina-
m cu prăznuirea și unul pe
altul să îmbrățișăm. Să zicem:
fraților! și celor ce ne urăsc
pe noi; să iertăm toate pentru
Învieră”.

Din stihirile Invierii

Iubiții mei fii sufletești,

Cu cântări mai pătrunzătoare
decât în orice altă zi și cu glas de
bucurie ca după o nespuse de mare
biruință, așa ne cheamă astăzi sfânta
noastră Biserică în casa ei și la
altarul ei. Veniți și vă luminați cu
prăznuirea — ne zice ea — căci
aceasta este ziua care a făcut-o
Domnul să ne bucurăm și să ne
veselim într'ansa. Veniți să bem
beutură nouă nu din piatră stearpă
făcătoare de minuni, ci din izvorul
nestrucăciunii, din Hristos, cel ce a
izvorât din mormânt. Veniți și luați
lumină, că acum toate de lumină
s'au umplut, și cerul și pământul...

Deodată cu lumina praznicului
pătrunde în sufletele noastre lumina
învățăturilor celor mântuitoare
adeverite prin învierea cea de-a
treia zi a Domnului și Mântuitorului
nostru Iisus Hristos din groapă. Și
cari sunt acele învățături? Înainte
de toate prin învierea Sa din morți
Domnul și-a dovedit mai presus de
orice îndoială dumnezeirea Sa, a
dovedit că este cu adevărat Fiul
lui Dumnezeu, care a venit în lume
să ne răscumpere din robia păcatu-
lui. Prin urmare, toate cele ce ni
le-a adus: adevărurile ce le-a propo-
văduit, sfintele taine și darul care
se împărtășește prin ele, Biserica pe
care a numit-o mireasa Sa, nu sunt
lucruri omenesti, ci sunt dela Dum-
nezeu. Sunt daruri ale cerului co-
borâte de Hristos Domnul din iubire
pentru noi oamenii și pentru a
noastră mântuire. Prin învierea Sa
Mântuitorul a biruit moartea și s'a
arătat stăpân al vieții, iar nouă ne-a
deschis zările spre veșnicie și spre
țintele cele mari ale vieții noastre
în legătură cu veșnicia și cu Dum-
nezeu. Acum cunoaștem rosturile
vieții noastre, cari trec dincolo de
sbuciumările și suferințele de pe
pământ. Acum știm pentru ce trăim
și prin urmare știm cum să ne în-
tocmim viața noastră din lumea a-
ceasta trecătoare.

De aceea chemarea cea mai
puternică ce se desprinde din în-
vierea Domnului și din praznicul ei
este chemarea la o *viață nouă*, după
îndemnul ce l-a dat sf. apostol Pavel
în scrisoarea sa către Romani (6,
4): „După cum Hristos a înviat din

morți prin mărirea Tatălui, așa și
noi întru învierea vieții să umblăm”.

„Învierea vieții” înseamnă o schim-
bare petrecută în ființa noastră în-
treagă, o prefacere a celor dinlăuntru
ale noastre, astfel ca Adam cel ve-
chiu cu păcatele lui să se renască
întru om nou. Știți cum pomul
sălbatec ajunge pom nobil, care
produce poame bune? Prin aceea
că-l altoim. Intocmai așa și omul
cel vechiu trebuie altoit prin omul
nou, renăscut la viața cea întru Hri-
stos. Aceasta nu se poate întâmpla
numai prin puterile omului, ci mai
presus de toate prin puterea cea
de sus. Așa ne spune Mântuitorul
în adâncile cuvinte ce le-a rostit
cătră Nicodim, care venea noaptea
să-l vadă: „De nu se va naște ci-
neva de sus, nu va vedea împărăția
lui Dumnezeu” (Ioan 3, 3). Viața
cea nouă e o făsnire de puteri dum-
nezești în om. E un dar al lui
Dumnezeu, o faptă a Lui. Din iz-
vorul vieții trebuie să coboare și
picătura de viață în stare să înoiască
ființa omenească. Când își deschide
visteriile sale nemărginite, Dumnezeu
se dăruiește pe sine oamenilor.

Dar și noi trebuie să luăm parte
și să lucrăm la mântuirea noastră.
Noi trebuie să ne dorim după viața
cea nouă, să ne deschidem sufletele
pentru a o primi, să ne punem cu
toată voința și inima, cu toată ze-
strea sufletului nostru la dispoziția
lui Dumnezeu și a darului Său ce-
lui sfânt. Fără de aceasta nu
putem fi mântuiți. Nașterea din pă-
rinții noștri a fost un dar pe care
noi nu l-am putut nici dori, nici
cere. Dar nașterea întru făptură
nouă, întru fii ai lui Dumnezeu, nu
se poate întâmpla fără dorința și vo-
ința noastră. Totuș vrem să repet
încă odată că tot răsădul cel nou
din sufletul care l-a primit pe Hri-
stos Domnul, toată credința, toată
iubirea arătată în fapte, toată căința
și îndreptarea au răsărit din darul
dumnezeesc și au fost udate cu sân-
gele Mântuitorului. Nici o clipă n'ar
putea să dăinuiască dacă le-ar lipsi
acel dar. Mai presus de toate mi-
nunile și prorociile stă această mi-
nune săvârșită de Duhul Sfânt: Făp-
tura cea nouă! Viața lui Hristos în
om!

E o taină a credinții aceasta.
Dar omul e dator să lucreze împre-
ună cu darul dumnezeesc ca să do-
bândească viața cea nouă. Dacă tu
însă nu voești acest lucru, atunci
harului sfânt și împărăției lui
Dumnezeu i-ai închis drumul care
duce în sufletul tău. Dacă tu te do-

rești după ea, i-ai deschis drumul.
Toate celelalte sunt lucrul lui Dum-
nezeu.

Sunt însă unii oameni cari cred
că înainte de toate trebuie să schim-
bate împrejurările din afară ale
vieții, ca să faci viața mai bună și
pe oameni mai buni. De sigur e mult
adevăr în părerea aceasta, pentru
că viața atârnă foarte mult și de
împrejurările din afară între cari
se desfășoară ea și schimbând prin
reforme bune aceste împrejurări, ai
ajutat la îmbunătățirea vieții. Totuș
noi credem că cea mai de seamă
reformă, dela care atârnă mai pre-
sus de orice viața omenească, este
reforma omului. De aceea oameni
noi, oameni renăscuți prin puterea
de prefacere a credinții, îi trebuie
și vieții de astăzi, ca să fie mai
bună. Căci ce-i folosește cutăruia o
locuință mai spațioasă și mai priete-
noasă, dacă într'ea ea tot cu neo-
rânduială și cu vrajba veche din
familie? Ce-i va folosi la al doilea
un salariu ori un câștig mai mare,
dacă-l risipește cu mână spartă pe
lucruri de nimic ori chiar strică-
cioase? Ce-i va folosi altuia mai
mult timp liber, dacă-l va petrece
în cârciumă? Ce folos de îmbrăcă-
minte mai aleasă, dacă acoperi cu
ea un trup înrăit în păcate? La ce
vor folosi legi și rânduieli mai bune
și mai drepte, dacă nu sunt apli-
cate ori dacă sunt aplicate sucit de
oameni nedrepti și răi? La ce folo-
sesc toate descoperirile tehni-
cei cari ne storc uimirea și cari
pot să fie spre înlesnirea traiului,
dacă ele sunt întrebuințate ca să se
omoare mai sălbatec oamenii unii
pe alții? Dar dacă la împrejurările
și rânduielile mai bune se adaogă
și oameni mai buni, atunci viața
propășește și se face tot mai bună.
E doar limpede ca lumina soarelui
că o viață mai bună poate să se în-
stăpânească în lume numai prin
oameni mai buni. O ordine socială
mai bună, de care se vorbește atât
de mult astăzi, poate sosi și ea nu-
mai prin oameni mai buni. Împă-
răția lui Dumnezeu se poate cobori
pe pământ numai prin fii ai lui
Dumnezeu. Iar aceștia, prin darul
lui Dumnezeu. Numai iubirea cea
veșnică poate să nască fii ai lui Dum-
nezeu și numai prin „baia nașterii
a doua și a învierii Duhului Sfânt”
(Tit 3, 4—7) putem ajunge moște-
nitori ai vieții celei veșnice.

Dumnezeu ne îmbie darul Său
în toată vremea. Și n'avem noi altă
dorință, căreia să-i fie mai cu drag
făgăduirea împlinirea, ca dorința fier-
binte după darul lui Dumnezeu, cel
luminător și sfânt, cel întăritor
al voinții în cele bune și făuritor de
caractere creștine, cari să înfrunte
încercările vieții și să împlinească
după voia lui Dumnezeu rosturile
cele frumoase ale acesteia. Pentru
aceasta a venit în lume Hristos
Domnul. Prin patimile, prin moartea
pe cruce și prin strălucita Sa în-
viere, ne dă cheazășie, că ne impli-

nește dorința. Prin urmare, la Mân-
tuitorul și numai la El putem găsi
viața cea nouă de care fiecare su-
flet are nevoie, de care țara și nea-
mul nostru au nevoie, de care ome-
nirea întreagă are astăzi nevoie mai
mult ca oricând.

E ziua Invierii. Să ne curățim
simțirile. Să lăpădăm pe omul cel
vechiu, care se strică după poftetele
înelăciunii și să ne îmbrăcăm în
omul cel nou, care după Dumnezeu
s'a zidit întru dreptate și întru sfin-
țenia adevărului (Efeseni 4, 22—24).
Să ne luminăm cu prăznuirea și
unul pe altul să îmbrățișăm. Precum
piere fumul să piară, precum se to-
pește ceara de fața focului, așa să
piară toată ura și pizma și vrajba
și răutatea dintre fiii neamului no-
stru și față de cei de altă limbă și
credință din țara noastră, ca prin
iubirea de frate, prin bună înțele-
gere și pace să putem clădi trainic
viitorul nostru și al urmașilor noștri.
Să biruim cu inimă bună și pe cei
ce ne urăsc pe noi și să iertăm
toate pentru Învieră. Să nu lăsăm
pe nimeni în lipsuri, mai ales în
aceste zile de praznic și după ele;
să ne apropiem cu vorbă de mân-
găiere de toți cei îndurerăți și în
suferințe. Să vă întăriți, iubiții mei,
prin credința'n Dumnezeu și prin
încredere în puterile de viață ale
neamului nostru, că vom trece și
prin încercările zilelor de astăzi și
vom ajunge la limanul mult dorit
al păcii în lume. Să avem nădejdi
tari că va fi recunoscută de oa-
menii înțelepți, cari vor chibzu-
i asupra întocmirilor păcii, și drep-
tatea neamului și a țării noastre.
Să ne rugăm lui Dumnezeu pentru
aceasta. Să cuprindem în rugăciu-
nile noastre și scumpa noastră ar-
mată și pe comandantul ei Maje-
statea Sa Regele nostru Mihai I, ca
să ne conducă la biruință și la pace.
Iar mai presus de toate vă sfătuiesc,
dragii mei, să vă deschideți larg su-
fletele voastre, ca să-L primiți pe
Hristos Domnul cel înviat din morți,
pentru ca deodată cu El, cu darul
și cu adevărul Lui să se sălășlu-
iască înlăuntrul vostru viața cea
nouă, viața cea bună, viața trăită
după voia Părintelui nostru ceresc.

Hristos a înviat!

Cu aceste îndemnuri părintești
și cu arhierestiile Noastre binecu-
vântări, făcându-Vă urări ca sfin-
tele sărbători ale Invierii să le pe-
treceți cu bucurie duhovnicească,
am rămas

Sibiu, la praznicul Invierii
Domnului din anul 1945

Al Vostru al tuturor de tot binele
voitor

(ss) **Nicolae**
arhiepiscop și mitropolit

Răspândiți cu drag

Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

Mi-s fecior de muncitor...

Mi-s fecior de muncitor și nu mi-i cu bănat să o spun. Ba, mi-s fălos cu aceasta. Că munca — mai mult ca boeria banilor sau a mărilor sociale — este un titlu de noblete: nobletea de-a fi colaborator al lui Dumnezeu. M'am hrănit cu pâinea trudită a muncitorului, am trăit din necazurile și bucuriile lui, din poverile și nădejile lui. Tata a prăvălit muni în galeriile de beznă ale minelor, ca să scoată la lumină bulgări de piatră înfloriți în luminile gălbui ale aurului sau bulgări de «aur negru» ca și întunecul din care au fost smulși cu puterea. Patruzeci de ani de muncă fără răgaz, fără a fi reușit decât să-și facă o casuță în care să-și odihnească bătrânețea. Cu toate acestea n'a fost un om rău: era puțin cam apig la mână, dar vârtejul ei se potolea degrab ca să-i ia locul zâmbetul și gluma. Inima lui se topea sub povara milii ori de câte ori vedea vre-un orfan, vre-o văduvă săracă, vre-un nepuțincios și din puținul ce avea rupea ca să le potolească lipsa. Plângea de milă: lacrimile milii la el le-am văzut prima dată. La fel își iubea copiii: era fericit că are cine să-i spună «tată», se uita la ei ca la o minune și lacrima de fericire când îi vedea cuminiți și sărguitori.

Inima muncitorului nu este o inimă de câine, nu este o inimă de piatră: pe cât de dărză îi este lupta, pe cât de grea îi este povara, pe atât de deschisă îi e inima pentru marile realități simple ale vieții. E o inimă simplă, fără complicații, naivă în sensul bun al cuvântului, sinceră: apropiată deopotrivă de elementarele legi ale pământului ca și de legile cerului. Coborât în beznă subteranelor, el nu urăște cerul cu luminile lui. Dimpotrivă: însetează după seninătatea lui. Înainte de războiul celălalt Sf. Varvara era patroana muncitorimii pe care o prăznuiau în chip deosebit. Și înainte de a coborî în pantecele pământului muncitorii adunați într-o sală specială se rugau Domnului ca să-i ocrotească. Cu lumina aceasta în suflet beznă nu li se mai părea beznă și truda era sfântă de prezența Fiului lui Dumnezeu, care — ca și ei — și-a bătătorit palmele în munca teslarului. Mai era pe vremea aceea mai multă frățietate între conducători (șefi) și muncitori, tocmai pentru că era mai multă credință. Credința înfrățea sufletele în marea unitate a muncii. Nu voi uita niciodată credința și rugăciunea vie a muncitorului, care a fost tatăl meu.

...Dar ce era vremea sfintelor Paști? Totul plutea în lumina ideală a unei alte lumi. Viața se îmbrăca în hlamida împărătească a Învierii. Peste înfiorările naturii plutea par'că un mister în care deslușai triluri de bucurie și de eliberare; peste împă-

răția inimii se unduiau tainic unde de pace și înălțare duhovnicească. Par'că așteptai din clipă în clipă să se cutremure pământul, să se prăvălească piatra de pe mormânt și din beznă lui firoasă să se aprindă — ca un mare incendiu, ca un nestins incendiu ce să covârșească lumea — flacăra de cer a Celui înviat. Pentru muncitorimea minelor, învierea este praznicul luminii. Căci lumina e supremul bun după care năzuiește. Cu ochii plini de negurile mormintelor subterane (asemeni unor catacombe moderne), isvorirea albă, orbitoare de lumină din mormântul pecetluit de răutatea omenească le umple sufletul de o beatitudine neînțeleasă. E o descătușare și o iluminare care e ca o naștere din nou pe plan spiritual. E ceea ce poetul dreptății și iubirii creștine, Alex. Vlahuță a exprimat în avântul versurilor sale:

*Voi toți ce-ați vlâns în întunec
Și nimeni nu v'a mângâiat
Din lunga voastră ingenunchiere
Sculați! Hristos a înviat!*

Cu adevărat: învierea lui Hristos, este învierea întregii lumi sdrențuite de poverile păcatului, de apăsările nedreptății, la o nouă viață.

...În noaptea Învierii nu doarme nimeni. Și n'liniștea ce învăluie marea taină — ca liniștea cea din începuturi — se aud din când în când bubuituri... Ce să fie? Muncitorii dau foc la «patroane» de dinamită, ca să-și manifeste astfel chemarea, așteptarea și bucuria. E o pregătire pentru marea paradă a biruinții; e un preludiv al marelui cutremur ce va prăvăli piatra de pe mormânt. Pământul se cutremură sub bubuitura exploziilor, văzduhul se umple de ecoul lor și ele se întesc din ce în ce mai mult, devin din ce în ce mai numeroase, ca un cor care începe cu solo pentru a-și intensifica ruga în zeci și sute de tonalități. Ai impresia că prin această mută bubuitură natura însăși se roagă — împreună cu muncitorii: «și ne fă părtași ai sfintei Tale Învieri». Ai impresia că pământul nu poate păstra în sine comoara sfântă a trupului lui Hristos, bubuie și se desface din încheieturi și dacă El n'ar învia s'ar spulbera în țandări. De aceea bubuiturile sunt din ce în ce mai dese. Chemarea lor se întesc: catapeteasma pământului se clatină...

...În același timp, toaca nu-și încetează glasul: cete-cete se rănduesc, ca glasul chemării luat pe aripi de heruvimi să ajungă la ceruri. E o conjurație a văzduhului și a pământului, a oamenilor și a fapturilor. E o înfrățire în același suspin al cosmosului întreg...

...În sfârșit vremea mult așteptată a sosit: toate se adâncesc dintr'odată într-o tăcere cucernică. Muncitorii tăcuți se îndreaptă spre Bise-

rică. Seninătatea e întipărită pe fețele lor. Doar adierea vântului primăvăratec pleacă sălciile inverzite ca într'un fel de închinare tainei care vine, un preludiv de psalmodie. Freamătul ei pătrunde în suflet și revărsă peste tot atmosfera de gravitate a momentului. Așteptarea e senină: certitudinea învierii e prea aproape, pentru că firea să se mai sbuciume...

Învăluți în faldurile acestora de praznic, participă toți la slujba Învierii. Da, astăzi, în această noapte, de undeva, din nu știu ce genuni ale pământului a strălucit viața cea nouă, lumina Celui înviat. Evanghelia ce se citește e mărturie pentru aceasta și mai mult: bucuria cu care tot poporul cântă; «Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le» — e semnul că misterul a devenit realitate și în sufletul lui, că viața a biruit moartea, lumina a alungat întunecul. E bucuria Paștilor. Una din cele mai sfinte bucurii ale muncitorimii. Până la înălțare de câte ori se întâlnesc se salută cu flamurile bucuriei: «Hristos a înviat!» — «Adevărat c'a înviat!» Și n' salutul lor e par'că un ecou peste veacuri al entuziasmului primar creștin. Par'că văd fețele brăzdate de vânturi, mâinile bătătorite de muncă ale apostolilor-pescari care au purtat în toată lumea vestea cea bună, vestea cea mare a învierii lui Hristos. Prin ea a tăsnit viața în pustiul morții, a inundat lumina în miezul întunecului, s'a revărsat mângâierea în beznă suferinții, s'au răsturnat rănduiele nedrepte ale tiraniei și cei smeriți, lepădăturile lumii și gunoii pământului au devenit fii ai lui Dumnezeu. Și nicăiri n'au avut un ecou mai profund bucuria învierii ca în sufletele acestora simple ale palmașilor gliei, ale ocnașilor minei, ale muncitorilor din toate categoriile sociale. Mai ales că în antichitate munca manuală, munca brațelor era disprețuită și socotită vrednică doar pentru sclavi.

Prin Înviere munca brută și-a recăștigat valoarea și nobletea alături de toate celelalte feluri de muncă: «Nu mai este sclav nici slobod... ci toți una în Iisus Hristos». Și muncitorul e deopotrivă cu stăpânul în fața lui Dumnezeu; ba, muncitorul, dacă într'u sudoarea feții lui aduce laudă lui Dumnezeu, e mai de preț de mii de ori decât un stăpân care lăcomeste la truda celui ce-i slujește. Învierea a adus în lume descătușarea morală și spirituală a muncitorimii, care este temelia descătușării ei economice, sociale și politice. Învierea a ridicat pe muncitor la demnitatea de om, de creștin, de frate cu celelalte categorii ce erau până atunci privilegiate. Prin Înviere au dispărut privilegiile umilitoare și au fost înlocuite de singurul privilegiu valabil: privilegiul moral. Nu munca pe care o prestezi te înjosește: munca înobilează pe om oricare ar fi ea; ci te înjo-

sește păcatul indiferent în care stare socială te afli.

Învierea este marea minune prin care s'a zidit noua comunitate morală și spirituală, prin care toți oamenii sunt una. Astfel cu aproape două mii de ani în urmă sf. ap. Pavel trimitea lui Filimon pe sclavul său Onesim, cu recomandarea: «Primește-l pe el ca pe mine... Nu ca pe un rob, ci mai presus de rob, frate iubii, mai ales mie, dar cu cât mai mult ție și după trup și în Domnul» (Fil. 1, 16-17). Aceasta e atmosfera pe care a creat-o și o menține Învierea în lume. Ea e puterea prin care s'au frânt toate lanțurile ce coborau pe om și-l făceau rob: ea e lumina libertății spirituale care crează noul cosmos...

De aceea și astăzi Învierea e praznicul de bucurie al muncitorului român, care trăiește, simte în ea toată binecuvântarea ce Dumnezeu i-a sălășluit în ființă.

...Mi-s fecior de muncitor și nu mi-i cu bănat s'o spui. Ba, mi-s fălos cu aceasta. E adevărat: au fost venit într'o vreme niște «stăpâni», cari priveau de sus la muncitori, vedeau în ei unelte neînsufletește bune de exploatare în interesul lor și nu niște oameni cu suflet și cu inimă, cu dureri și bucurii. Erau «stăpâni» cari nu credeau în Înviere. Și în afara Învierii munca devine — ca și în păgânismul precresștin — un jug, o robie care apasă mai ales pe roboții muncii manuale socotită ca o muncă «inferioară». Desigur într'o astfel de rânduială inima muncitorului s'a întunecat și ea, culele frunții s'au adâncit, statura s'a aplecat sub povara nedreptății și revolta a început să clocotească. Era el de vină pentru aceasta? Nu. Ci stăpânii păgâni, cari n'aveau nici o înțelegere față de inima lui de om și de creștin. Cu toate acestea inima muncitorului român a rămas — în adâncuri — aceeași. Ea mustește de aceeași omenie românească, înfiptă acolo de veacuri prin duhul lui Hristos... Astăzi mi se pare că viața obștească cărmeste pe alte făgașuri, făgașurile dreptății pentru marea familie a muncitorilor. Dreptatea aceasta vede în muncitor un om, egal în cinste și drepturi cu oricare altul. Ea dă posibilitate muncitorului să pășească liber, demn, cu fruntea senină: ea trebuie să aibă grijă și de partea materială și de partea spirituală. Căci imbinarea amândurora constituie adevărata viață umană...

De astădată muncitorul poate prăznuia Paștile cu o bucurie mai mare și cu nădejdi înmulțite... Atmosfera de lumină a Învierii să învăluie cât mai mult viața omenească și munca meritată.

Praznicul Învierii este și praznicul libertății și adevăratei valorificări a muncitorimii...

Diaconu NICOLAE

FOIȘOARA

CAPITOLUL IV

Organizarea misionarismului laic în lupta antisectară

[21]

de Preot Dr. Corneliu Sărbu

§. 12. Chipul ideal al misionarismului laic antisectar.

Înainte de a arăta cum trebuie să fie organizat misionarismul laic în lupta antisectară, trebuie să ne dăm seama mai întâi care e chipul ideal al misionarismului laic antisectar. Căci reușita activității misionarismului laic în lupta antisectară, atârână în primul rând de lămurirea finiei în spre care tinde și de punerea în slujba acestei finii a unor calități sufletești, care înmănușează chipul ideal al misionarismului laic antisectar.

Realizarea adevăratului misionarism laic antisectar de-

pinde de promovarea scopului său. Scopul misionarismului laic antisectar este colaborarea efectivă a laicilor cu ierarhia în lupta de convertire a mișcării sectare, la albia Bisericii ortodoxe. În fond, scopul misionarismului laic antisectar se identifică cu acela al misionarismului laic în general: Preamărtirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletului sau mai scurt și mai pregnant: răspândirea împărăției lui Dumnezeu.¹ Pentru că misionarismul laic antisectar nu urmărește în esență altceva decât tocmai restabilirea împărăției lui Dumnezeu sau a preamăririi lui Dumnezeu și a mântuirii sufletelor, acolo unde ele au fost ucise de păcatul sectarismului.

Din cele stabilite mai sus, răsar limpede concluzia că chipul ideal al misionarului laic antisectar îl constituie însăși calitățile misionarismului laic în general.

Duhul de care trebuie să fie străbătut misionarismul laic antisectar, este rădăna apostolică de a deveni sfânt și de a servi — cu orice jertfă — acestui scop. Tocmai de aceea exercitarea misionarismului laic antisectar nu-i posibilă numai prin muncă externă sau tehnică, ci mai presus de toate prin truda animată de duhul jertfirii. Dinamismul său activ și viguros coboară din cer; el poate

¹ Kaller Max: Unser Laienapostolat, Leutesdorf am Rhein, 1927, p. 41.

ființa numai din imbinarea armonică a puterii pe care o revărsă harul divin asupra misionarismului, cu spiritul de abnegație pilduit de Domnul nostru Iisus Hristos. Caracterul haric al misionarului laic antisectar e determinat de faptul că sufletul lui este sensibilitatea apostolică și zelul autentic misionar. Iar zelul misionar este fructul iubirii față de Dumnezeu și față de aproapele. Zel misionar poate avea numai acela, care înțelege și prețuiește valoarea bunurilor cerești și își dă toată seama, cât de mult trebuie compătimit cel care nu posedă aceste puneri. Cine nu însetează după viața în Dumnezeu, acela nu poate fi aprins de zelul de a m'jloci altora această viață. Dar pentru cine le prețuiește și n'are altă grijă mai mare decât de a le avea și înmulți, pentru acela împărtășirea lor și altora: apostolatul, e o datorie dela sine înțeleasă. Un atare creștin e misionar dintr'un impuls lăuntric. Duhul misionar crește din adâncul inimii și este un fruct al harului divin. El dă zelul și dinamismul acțiunii. Toți au chemarea misionarismului și posibilitatea deschisă de a-l exercita. Dar nu toți îl exercitează, pentru că și aici se verifică adevărul «Mulți sunt chemați, dar pușin aleși». De aceea misionarismul laic antisectar e la trălftmea chemării lui, în măsura în care știe să absoarbă în plămânil lui darul divin. Numai dacă și după ce l-am format pe Hristos în noi, îl

Trudă și Înviere

La o privire superficială a lucrurilor, se pare că între trudă și înviere nu există decât un raport de exclusivitate negativistă. Pentru că truda apare ca un element dacă nu de suprimare, atunci cu cel puțin de comprimare, de împuținare și de stîrbire a vitalității ființei umane. Și de aici apoi întrebarea: Ce raport pozitiv poate fi între trudă și înviere, care este o izbucnire năvalnică de plenitudine a vieții?

Dar, dacă privim lucrurile ceva mai adânc și în spirit autentic creștin, constatăm că raportul dintre trudă și înviere, este cu totul altul: truda promovează, potențează și transfigurează vitalitatea creatoare a persoanei umane și o saltă spre adevărata ei înviere.

La evidențierea acestei chestiuni și la dobândirea convingerii că truda este element de înviere sufletească, tinde articolul de față.

Iar primul pas care ne duce spre atingerea acestei ținte, este precizarea sensului termenilor întrebuințați. Truda este un element constitutiv al muncii sub aspectul ei integral: fizică și spirituală. Ea este partea de consumare a energiei fizice sau psihice și de oboseală, de pătîmire și de caznă, pe care o implică înerez în sine procesul muncii. Iar învierea este răzbaterea ființei umane din mormântul întunecat al păcatului și ridicarea ei la puritatea vieții spirituale.

În starea paradisiacă, munca nu era legată de trudă. Căci facultățile fizice și spirituale ale omului fiind integre și în condiție de cea mai bună funcționare, munca era o plăcere și o binecuvîntare. Firește, nu putem spune că procesul muncii se desfășura fără nici un efort fizic sau mental. Era și atunci un efort, dar nu un efort trudnic. Ceea ce trebuie să mai subliniem ca element foarte important în problema ce ne preocupă, este faptul că în starea primordială munca era factorul de împlinire totală a ființei umane, piatra unghiulară a desăvârșirii depline a personalității morale a omului. Căci prin muncă — secundată și fecundată de har — ființa umană avea să-și actualizeze deplin toate potențialitățile creatoare dintr-ună, și să-și dăltuiască în sine statura desăvârșirii umane supreme.

Dar starea aceasta fericită a încetat odată cu păcatul strămoșesc. Desprinzându-ne de comuniunea vitală cu izvorul vieții celei adevărate: Dumnezeu, păcatul a produs perversitatea gravă a naturii umane și sfărîmarea unității armonice dintre cele două elemente constitutive ale ei: trupul și sufletul. Desfigurarea naturii umane și antagonismul dintre carne și spirit, produs de păcat, au avut o gravă consecință asupra procesului muncii: Munca a devenit ispășire

trudnică a păcatului, pedeapsă și blestem: «Blestemat va fi pămîntul pentru tine! Cu osteneală să te hrănești din el în toate zilele vieții tale! Spini și pălămidă îți va rodi el... În sudoarea feții tale îți vei mîca pîinea ta...» (Facerea 3, 17—19).

Nu numai munca fizică ci și cea psihică sau intelectuală a devenit ispășire trudnică. Și pentru că ea se desfășoară primordial și prevalent în latura spirituală a omului, tragicul trudei muncii spirituale creatoare are un ecou și mai viu în ființa umană. În mod obișnuit, se crede greșit că munca de creație spirituală a talentelor și a genilor, este o desfășurare comodă a potențialităților creatoare și lipsită de orice trudă. În realitate, munca creatoare de valori spirituale — atât ca proces de creație cât și ca obiectivare a acestui proces spiritual — este o trudă cumplită. De pildă, creația artistică — atât ca proces psihologic de devenire ideală, cât și ca proces tehnic de plasmuire a viziunii artistice în materialitate sensibilă — implică în sine o sforțare trudnică. Căci în prima fază a constituirii operei de artă (faza subiectivă a viziunii interne a obiectului artistic) artistul se luptă cu căutarea și făurirea obiectului respectiv în imaginația lui creatoare, iar în a doua fază (plasmuirea: coborîrea formelor imaginative în ordinea sensibilă sau expresia ei în materie) el duce o luptă titanică cu materia pentru a o birui și modela, silindu-o să îmbrace forma viziunii sale.

Dar în mîna atotputernicului și înțeleptului a lui Dumnezeu, răul devine instrument sau vehicol spre bine. În cazul nostru, truda muncii devine un element de ridicare, purificare și desăvârșire a ființei umane și arună a învierii și a fericirii veșnice.

Prin truda muncii omul nu se mărginește în a-și ispăși vina păcatului. Căci munca — concepută și practică în spirit creștin — este un element de asceză crucificatoare și purificatoare a patimilor din om, un proces de despătîmire din robia păcatului și de reabilitare morală în fața Creatorului. Prin asceza muncii, prin încordarea titanică ce o implică în sine munca creatoare, omul trece din ipostaza păcătoasă de desfigurator al ordinei și frumuseții cosmosului și microcosmosului creat de Dumnezeu, în ipostaza de transformator întru ordine și frumusețe, atât a sa însuși cât și a realității cosmice. Munca de creație artistică ne dăruiește o lume mai frumoasă și mai plăcută, iar munca de creație tehnică scoate realitatea cosmică din starea ei de vrăjmășie și incomoditate față de om și o face mediu prielnic vieții sale. Prin aceasta, munca devine participare la recreația cosmică și spirituală. În Iisus Hristos munca devine o binecuvîntare.

În acest sens concepută și practică, truda muncii este o rugăciune, o crucificare a ceea ce e rău și pătimăș în noi, precum și un imn de proslăvire a Creatorului. Rugăciune, pentru că e ridicare a ființei umane spre înălțimile Cerului; crucificare a patimilor, pentru că ne subțiază ființa în sudoarea de lacrimă și de sânge a efortului titanic ce ni-l cere; imn de preamărire a Creatorului, pentru că prin muncă ne facem — desigur în măsură relativă — asemenea Lui, și asemănarea cu El este cea mai plăcută preamărire ce-l putem aduce.

Faptul că nu toți purtătorii trudei muncii îmbracă chipul mai sus zugrăvit al muncii adevărate, nu înfirmă veracitatea afirmațiilor noastre. Pentru că o impostază contrară o îmbracă numai acela, care nu cunoaște sensul creștin al muncii și în consecință nu-i suportă greul în spirit creștin.

Cine vede în muncă numai un blestem și un mijloc de parvenire în ierarhia socială sau de câștigare a celor necesare în potolirea poftelor trupului, acela este oricând gata de revoltă în fața ordinii actuale a lucrurilor și de ridicare a pumnului spre cer. Pentru cine o înțelege și practică în felul acesta, munca nu mai este rugăciune ci pricină de blestem al destinului său și al Creatorului; nu e asceză crucificatoare și purificatoare a ființei umane de noroiul patimilor, ci prăvălire în păcate și fărâdelegi, care schimonosesc total chipul de om al purtătorului trudei muncii și-l transformă în bestialitate animalică; în fine, nu este nici imn de adorare a lui Dumnezeu, ci cea mai detestabilă și păcătoasă batjocură a Lui.

Sfințenia și desăvârșirea, ceea ce-i tot una cu învierea sufletului din moartea păcatului, se dobândește numai prin trudă sfântă. Nimeni mai mult ca sfinții, nu s'a căznit în lupta de crucificare a patimilor și de îmbrăcare în hlamida luminoasă a virtuții. Desăvârșirea și învierea întru viața cea plăcută lui Dumnezeu, vine numai ca un rod al unei trude îndelungate și grele. Pentru că așa vrea Dumnezeu, ca împărăția cerurilor să se câștige prin luptă trudnică și numai cei ce știu să poarte greul acestei trude, s'o dobândească: «Împărăția lui Dumnezeu se ia cu forță și cei puternici o cuceresc» (Mat. 11, 12).

Cine se încadrează în această ordine stabilită de înțelepciunea divină, acela face din truda muncii sale, element de spiritualizare și de înălțare la Dumnezeu, scară de urcare la fericirea cerească.

Purtătorii pe umerii voștri ai trudei muncii intelectuale sau fizice, faceți din sudoarea feței voastre pîrgie de ridicare la înălțurile Cerului. Atunci numai, veți simți adevărata binecuvîntare a trudei voastre, atunci numai lacrima de sânge a osteneții voastre se va preschimba în

Școlarii dela „Aplicație“ între rîniți

Apropiindu-se sfintele Paști, elevii Școlii primare de Aplicație de pe lângă Școala normală de fete „Andrei Șaguna“ au pregătit un frumos și bogat program artistic, religios și patriotic, pentru a duce — ca și alte dăți — solte de recunoștință și bucurie bravilor noștri ostași răniți în luptele de desrobire a Ardealului de Nord, purtate alături de puternica Armată roșie.

În acest scop, Joi 26 I. c. orele 16, conduși de învățătoarele lor dna Rădița Col. Colceag, dra Elena Mihăilescu, dna Elena Mărginean și dna Elena Iacob, școlarii mărșăluie al „Aplicației“, în uniforme lor simpatice, s'au îndreptat în colonadă frumos spre anexa Spitalului militar, instalată în localul Academiei teologice „Andreiane“ și în reședința I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Programul, a cărui desfășurare a durat o oră, fusese alcătuit din coruri, recitări, dansuri și lectură de compoziții de ale școlarii. S'au distins următorii elevi: Hazgan Mioara, care a recitat o amplă compoziție despre Patimile Domnului, Lupu Angela, Marcu Gr. Mihai și Nicolescu Dan, toți din cls. I; Lungociu Lucia și Morariu Ștefan din cls. II; Tolu Viorica și Doctor Titus din cls. III; Dan Constanța, Mager Rodica, Brânduş Gelu și Ionescu Petre din cls. IV.

O deosebită impresie au făcut asupra celor câteva zeci de ostași răniți cuvintele calde și luminoase pe cari li le-a adresat, în cadrul programului, d. stoinica directoare a Aplicației Doamna Septimilia P. Gherman, profesoară de Pedagogie la Școala normală de fete „A. Șaguna“.

Au răspuns, mulțumind pentru bucuria ce au pricinuit-o bravilor noștri luptători, un ostaș rănit și Păr. Nicodim Belea, duhovnicul Academiei teologice „Andreiane“.

La sfârșit, școlarii au distribuit o stașilor răniți pachetele cu zahăr și alte daruri.

La această înălțătoare festivitate — care ne-a încredințat încă odată de spiritul creștinesc și patriotic în care Doamna directoare Septimilia P. Gherman și colaboratoarele dsale cresc pe copiii Neamului — au luat parte: Doamna Sofia Șt. Metes, președinta Regionalei ardelenice a Societății ortodoxe naționale a femeilor române, dl Lt.-Colonel Dr. Aurel Mavru, comandantul Spitalului militar din Sibiu, dna Maria rector Dr. Stăniloae, dna Prof. Minodora Belea, dra Prof. Cornelia Popa, dl medic Dr. Crisan Mirciolu și personalul medical al Spitalului anexă, Păr. Prof. univ. Dr. Grig. T. Marcu. s. a.

Asistent

izvor de transfigurare și de înviere. Atunci numai, explozia de lumină a praznicului sfintelor Paști vă va înunda toată ființa și veți trăi cea mai înălțătoare bucurie a învierii.

Prot Dr. CORNELIU SÂRBU

putem forma și în alții. De aceea misionarismul laic antisectar nu se poate concepe și realiza fără harul divin. El crește din integrarea noastră — prin acțiunea harului — în trupul tainic al Domnului: Biserica, și se desăvârșește în raport direct proporțional cu gradul de actualizare a acestui trup în ființa noastră. Dacă integrarea într'ansul ne-o mijlocește sf. Taină a Botezului, iar potențarea acestei integrări sf. Taină a Mirungerii, atunci actualizarea lui deplină ne-o mijlocește sf. Taină a Euharistiei. De unde rezultă constatarea că duhul misionarismului laic antisectar se desăvârșește prin cuminărea deasă cu Hristos cel euharistic. Toate aceste considerațiuni au darul de a evidenția deplin adevărul, că cheia succesului integral al misionarismului laic antisectar nu o constituie atât organizarea lui tehnică ci mai ales legătura lui intimă cu Cerul, de unde se revarsă roua vii-ficitoare cere-l face activ și rodnic.

Înșușirile care dau chipul ideal al adevăratului misionar laic antisectar sunt următoarele: a) Credință riguroasă ortodoxă, luminată, fermă, trează și activă; b) Adevărată sensibilitate de frățească comuniune solidară întru mîntuire; c) Zel și străduință statornică și netîrîntă; d) Simț de optimism sănătos și senin. Numai creștinul

împodobit cu un buchet de astfel de însușiri, poate fi un adevărat misionar laic antisectar; fără ele, misionarismul laic antisectar nu se poate concepe și nici realiza.

Iar elementele indispensabile ale misionarismului laic antisectar sunt următoarele:

1. Misionarismul rugăciunii, al pocăinței și al deseicuminărilor. Crelarea unei armate de rugători fierbinți care să ne unească cu atotputernicia Cerului, este indispensabilă activării misionarismului laic antisectar. Rugăciunea mijlocește harul, fără de care misionarismul respectiv nu reușește: „Dacă nu zidește Domnul casa, în zadar se trudească zidarii, și dacă nu păzește Domnul cetatea, înzadar veghează păzitorii“ (Ps. 126); de aceea sf. ap. Pavel, prototipul misionarului creștin, recurge neconștient la arma rugăciunii (Filip. 1, 9), îndemnând și pe credincioși să-i ajute prin rugăciunile lor (II Corint. 1, 11). Pocăința ne spală de păcate și ne ține în comuniune vitală cu Tatăl ceresc, iar deasa cuminăre după vrednicie cu trupul și sângele Domnului în sf. Taină a Euharistiei, dinamizează în gradul cel mai intens vigoarea misionarului și i-o ridică la posibilitatea activării ei depline. La toate aceste elemente, trebuie să se adauge și acela al hotărîrii ferme de a te jertfi pentru cruce și pentru mîntuirea aproapelui.

2. Misionarismul exemplului bun al unei vieți curate și demne de numele de adevărat creștin, care constituie cea mai eficace predică antisectară, precum și elementul de atracție al sectarismului la albia Bisericii ortodoxe.

3. Misionarismul faptei, care are următoarele trei ramificațiuni: a) Misionarismul pregătitor, care constă în recrutarea misionarilor laici antisectari și pregătirea lor potrivit misiunii respective, împreună cu strîngerea de mijloace materiale necesare punerii în funcțiune a misionarismului laic antisectar; b) Misionarismul îndurării trupești, în sfera cărui intră toate problemele de caritate și asistență socială a sectarilor, mijloc de mare eficacitate în lupta antisectară; c) Misionarismul îndurării sufletești cu ființa expresă a convertirii sectarilor la ortodoxie.

Dar de neapărată trebuință în activarea misionarismului laic antisectar, este și coeziunea, armonia și încrederea reciprocă deplină între preoți și laici. Acestea se clădesc pe iubire curată din partea ambelor părți, cât și pe un desăvârșit tact pastoral din partea preotului.

Numai avînd la îndemînă elementele mai sus prezentate, se poate organiza un misionarism laic cu șanse de rodire bogată în ogorul convertirii sectarismului la ortodoxie. [Va urma].

Munca, blestem sau binecuvântare?

«In sudoarea feței tale îți vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământul din care ai fost luat» (Geneza, III, 19). Sunt cuvintele cu care Dumnezeu a alungat pe Adam din mijlocul bucuriilor, de care se făcuse nevrednic. Pentru greșala sa, Adam este trimis în pământ «blestat», care rodește «spini și pălămidă» și din care avea să se hrănească numai «cu osteneală» (Geneza III, 17-18).

Nu doară că până la păcat omul va fi trândăvit. Nu reiese de nicăiri lucrul acesta. Nici prin firea sa, nici prin destinația sa, omul nu putea fi o ființă trândăvă. «Chip» al lui Dumnezeu — care este «Act pur» și Creator prin excelență — omul era destinat unei «asemănări» din ce în ce mai deplină cu Creatorul său, adică era destinat acțiunii creatoare. Însăși Cartea Sfântă ne spune că, după ce Dumnezeu a creat pe Adam, l-a pus în raiul cel din Eden, ca să-l lucreze și să-l păzească» (Geneza, II, 14).

Lucrarea pământului nu era deci prin sine un blestem pentru om, ci o însărcinare din partea Creatorului său. Numai condițiunile muncii s'au schimbat după păcat și felul de a fi privită munca. Înainte de păcat, lucrarea pământului nu micșora fericirea primilor oameni, ba poate că, așa cum era și firească, le producea mulțumirea unei naturale desfășurări de energie. În urma păcatului însă, omul întâlnește, afară din grădina cea frumoasă, adversitățile naturii, iar voința sa, înclinată de acum înainte mereu spre păcat, găsește din ce în ce mai mult în muncă o piedecă în calea satisfacerii plăcerilor. Bucuriile pure ale nevinovăției se risipiseră odată cu păcatul, iar plăcerile simțuale îl târau pe om din ce în ce mai la vale, până la disprețul față de muncă și suportarea ei ca un blestem.

Așa s'ar putea explica, din punct de vedere teologic, faptul că munca a fost disprețuită în vechime la toate popoarele, chiar și la cele mai înfloritoare, și socotită vrednică numai pentru sclavi. Milioane de nefericiți, căzuți în robie în deosebi din cauza războaielor, munceau greu, ca animalele, fără să se bucure măcar de demnitatea de a fi socotiți ca oameni. Erău instrumente de muncă și atâtă tot. Oamenii liberi socoteau munca nu numai ca o povară greu de suportat, ci și ca o înjosire. Grecii, de pildă, nici nu socoteau pe lucrători demni de numele de cetățeni. Și la Roma toată munca o făceau sclavii, iar puținii lucrători liberi care se mai găseau erau priviți cu dispreț și trăiau ca vai de ei. Însuși marele Cicero pune pe aceeași treaptă de considerație pe muncitori și pe barbari. Ba chiar, încetul cu încetul, aproape nici n'au mai existat lucrători liberi în Roma, fiind înlocuiți de sclavi, care erau atât de mulți, încât un singur patrician, Crasus, avea 30.000 și-i pune la cele mai grele și mai neomenoase munci.

Creștinismul însă, restaurând pe om în demnitatea sa primordială, a repus și munca în cinstea ce i se cuvine. Din blestem și silă, munca devine binecuvântare și bucurie. Muncind, omul împlinește acum un comandament divin și satisface o năzuință adâncă a ființei sale. Mântuitorul însuși binevoiește a-și trece copilăria în casa unui muncitor, căruia îi ajută la munca sa. Din această pricină, Sfânta Scriptură îl numește «Teslarul» (Marcu, VI, 3). Ucenicii și-i alege tot dintre muncitori, iar parabolele sale sunt pline de imagini din viața muncitorilor, a pescarilor, a

plugarilor, a ciobanilor etc. Sfinții apostoli preferau și ei să fie găzduiți la muncitori și îndemneau pe credincioși să nu petreacă în trândăvie. În sfârșit, sf. apostol Pavel emite celebra lozincă, valabilă pentru toate vremurile: «Cine nu muncește să nu mănânce!»

La început, creștinismul s'a răspândit în deosebi printre oamenii simpli, printre muncitori și sclavi, făcând astfel ca munca să capete o cinste din ce în ce mai mare, așa încât sinodul din Cartagina a obligat chiar și pe clerici ca, pe lângă pregătirea necesară slujirii lui Dumnezeu, să cunoască și câte o meserie. Lumea sclavilor, chemată la binefacerile spirituale ale aceleiași credințe și la împărtășirea din același sfânt potir cu toți semenii lor, de orice treaptă socială, se trezește la simțul demnității personale și se simte liberă în Domnul. Eliberarea propriu zisă de sclavie avea să vină însă mai târziu, după secole de rezistență a lăcomiei omenești în fața iubirii creștine biruitoare.

Sfinții Părinți ai Bisericii răsăritene în deosebi au pus un nesfârșit zel întru eliberarea sclavilor și cinstirea muncii. Marii moralisti creștini, sf. Vasile cel Mare și sf. Ioan Gură de Aur, au vestit sub toate formele lenea și au făcut din muncă unul dintre cele mai de seamă comandamente divine.

Ce a urmat, se știe. Popoarele creștine, împărtășindu-se dintr-o concepție atât de înaltă despre muncă, au ajuns în fruntea civilizației și astăzi oricine poate să constate că peste tot unde a pătruns creștinismul viața oamenilor s'a schimbat, a devenit creatoare de cultură și civilizație. Prin creștinism au fost transformați și civilizați barbarii care au năvălit asupra Europei, devenind apoi popoare pașnice, muncitoare și înfloritoare. Prin creștinism a pătruns civilizația la popoarele înapoiate din celelalte continente, inspirându-le gustul de muncă ordonată. Energiile creatoare de cultură și civilizație ale omenirii au fost deci descătuse prin lupta creștinismului împotriva animalității. Așa că astăzi, a munci nu înseamnă numai a agonisi hrana și îmbrăcămintea, a ta și a semenilor tăi, ci înseamnă a-ți face o înaltă datorie de conștiință, înseamnă a face voia lui Dumnezeu cea sfântă.

Mai mult chiar, cugetarea creștină a ridicat munca până la demnitatea de colaborare cu Dumnezeu. A munci, potrivit concepției creștine, înseamnă a ajuta lui Dumnezeu în opera de transfigurare și desăvârșire a lumii. Dumnezeu n'a încetat crearea lumii, ci o continuă, cu ajutorul oamenilor, până la sfârșitul veacurilor. Colaborarea divin-umană la crearea și desăvârșirea lumii e tot ce se poate cugeta mai înalt în legătură cu munca.

Prin urmare, munca n'a fost și nu este un blestem decât pentru omul sub păcat. Pentru Adam dinainte de păcat și pentru urmașii săi restaurați prin Iisus Hristos, munca este o binecuvântare și o demnitate care înalță pe om până la sublimul asemănării cu Dumnezeu.

EMILIAN VASILESCU

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Organizați Reuniuni de femei

Poezia învierii

De două mii de ani învierea Domnului este poezia mereu proaspătă, mereu caldă, a primăverii. A unei primăveri totale: primăvara naturii, a sufletelor, a credinței.

În episodul învierii totul e poezie, o poezie veșnică și sfântă. Dela izbucnirea de lumină a celui «Hristos a înviat» și până la cuvintele negrăite de simple ale evangheliștilor, totul este îmbibat de poezia învierii. Poezia aceasta cerească se simte în fiecare adiere a vântului, în fiecare picătură de ploaie care cade din cer, în fiecare frunză care sparge închișoarea mugurelui, ca să cânte cu verdele și frăgezimea ei poezia învierii. Iisus înviază cu cerul și cu pământul deodată, înviază cu iarba, cu florile, cu fiecare cărăruș, cu fiecare colț de pădure. Învierea este poezia neasemuită cântată de cosmosul întreg, poezie copleșitoare prin dumnezeiasca ei frumusețe.

Poezia aceasta, grăa de frumusețe, a trecut din natură și din suflete în cărți. Poezii celor două milenii creștine au cântat aceleași și aceleași lucruri: natura, frumusețea, iubirea și pe Dumnezeu. Iar din Dumnezeu i-a inspirat mai ales ceea ce îi apropia cald și omeneste sau ceea ce îi copleșea prin dumnezeire. Poezii au cântat patimile Domnului pentru profunzimea omeneștii suferințe sau au cântat învierea pentru măreția supraomeneștii sale frumuseți.

Mihail Eminescu, poetul melancoliilor și al sbuciumului sufletesc, fermecat totuși de «cuvintele de miere» ale «străvechilor evanghelii», cântă psalm de bucurie pentru «lumina care dă năvală» în noaptea învierii.

Cântări de laudă 'nălțăm

Noi Ție, Unuia.

Primindu-l cu psalmi și cu ramuri,

Plecăți-vă neamuri,

Cântând Aleluia.

Hristos a înviat din morți,

Cu celele sfinte,

Cu moartea pre moarte călcând-o,

Lumina ducând-o,

Celor din morminte!"

Cu inimă plină de îndurerată dragoste pentru blândul profet din Nazaret, Alexandru Vlahuță plânge la picioarele crucii pe care murea cel mai nevinovat dintre oameni, izbucnind apoi cu strigătul de nestăpânită bucurie al omenirii întregi: «Hristos a înviat!»

«Voi toți ce-ați plâns în întuneric,

Și nimeni nu v'a mângâiat,

Din lunga voastră 'ngenunchiare

Sculăți... Hristos a înviat!"

Poetul zâmbetului, al veseliei și al luminii, George Coșbuc, a văzut bucuria învierii pe chipul ars de soare al țăranilor din copilăria lui. În satul lui, ca 'n basmele bunicilor, de Paști,

«Și pomii frunțile-și coboară

Că Duhul Sfânt prin aer zboară».

Și cât e de frumos acolo, în satul lui, sau dincolo, în satul amintirii noastre:

«Prin pomi e ciripit și cânt,

Văduhu-i plin de-un roșu soare

Și sălcile 'n albă floare.

E pace 'n cer și pe pământ.

Răsuflul cald al primăverii

Adus-a zilele 'nverii!"

Primăvară, ciripit, cântec, soare, flori albe de sălcii: Paștele lui Coșbuc, al meu, al tău, al tuturor.

Împietire de durere și bucurie — prevestitoare de patimi și de biruință învierii — poezia «Florii» a lui Vasile Voiculescu întâmplă pe Domnul pornit către Ierusalimul sufletelor noastre, cu tot covorul inimii așternut sub picioarele Sale sfinte:

«O pașnică tristete puneă fără de știre

În orice coș de piepturi un suflet ne 'ncăput;

Lumina sta pe uliți, rădea prin cimitire,

Dar se stia să intre în casele de lut!

Pe Domnul Primăverii îl aștepta pământul,

Iisus venea cu iarba. Și Sălcile 'n vad

Din bumbi de muguri proaspeți își deschideau

vestmântul

Și 'n cale ploconite t-1 așterneau plocad».

Taina necuprinsă de minte a învierii este darul hărăzit de blândul Iisus inimilor curate și sufletelor simple. Pentru nemînțoșii care merg să cerceteze cu

upa taina mormântului gol, Iisus se roagă din nou: «Iartă-i Doamne, că nu știu ce fac». Ca el se roagă și poetul G. Tutoveanu.

«... Părinte

Spre noi întindeți drumurile sfinte:

Să ne urcăm la veșnica-ți lumină...

Și iartă-i pe nebunii care vor

Să te coboare pân' la mîntea lor».

Și pentru că Paștele este sărbătoarea copilăriei, pornim cu poetul Donar Munteanu pe urmele uitate ale propriei noastre copilării:

«În noaptea blândă-a Sfintei Învieri,

Treziți din somn de mama sau de-o zână,

Porneam pe drum fînându-ne de mână».

Atunci, acum ca și mâine, aici, acolo și pretutindenea, aceeași primăvară plină de mirezmele livezilor, aceleași adieri parfumate, aceleași stele arzând ca mii și mii de candelă.

«Iar la bisericuță, curtea plină...

O lume mai cucernică, mai dreaptă,

În așteptarea sfântului mister

Al învierii Domnului, așteaptă...

I-e foame și t-e sete de lumină!"

Dar, dacă versurile înaripate ale nenumăraților trubaduri ai învierii nu sunt la îndemâna oricui, atunci să căutăm poezia învierii în paginile Sfintei Scripturi, deasupra cărora s'au înfiorat sufletele tuturor oamenilor și din care toți își așteaptă mântuirea: «Și în cea dintâi zi a săptămânii, Maria Magdalena a venit la mormânt, dis-de-dimineață pe când era încă întuneric și a văzut că piatra era răsturnată de pe mormânt». La vestea Mariei a alergat la mormânt și Petru «și s'a plecat deasupra mormântului și-a văzut giulgiurile zăcând». Tot așa Ioan care «a văzut și a crezut».

În fața acestui mormânt gol au căzut cu fruntea la pământ veacuri după veacuri, armate nenumărate de pelerini, de cruciași, de hagi ai gândului sau ai înfăcăării poetice, de simpli credincioși. Ce motiv de exaltare a credinței sau de inspirație poetică vor fi găsit ei în piatra rece a acestui mormânt gol? E greu de spus, dar este sigur că înfăcărata credință în învierea lui Hristos este cea mai desăvârșită, cea mai mare poezie pe care a simțit-o vreodată inima omenească. Învierea este cea mai mare și mai încontestabilă minune acceptată deopotrivă de mintea și de inima noastră, care urcă prin ea culmile extazului: extaz poetic sau extaz al credinței.

Pentru bucuria acestui extaz, oamenii au murit în chinuri de martiri, au pornit în sumedenie de armate de cruciași și de pelerini sau au stropit lespezea de marmură a mormântului gol cu lacrimile versului.

A lor, a noastră, a tuturor este poezia învierii: a celor ce au văzut cu ochii inimilor și au crezut.

Mariana Vasilescu

Prăznuirea zilei de 1 Mai

În legătură cu prăznuirea zilei de 1 Mai a.c. I. P. S. Sa Patriarhul Nicodim a trimis următoarea telegramă tuturor arhierilor din țară:

Înalt Prea Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului

Sibiu

«Îndrumați toți Clericii din cuprinsul acelei Chirahii ca în zorii zilei de 1 Mai, să facă stesțanii la câmp înconjurăți de toți muncitorii ogoarelor. Poporul să fie sfătuit și îndemnat ca în ziua de 1 Mai să muncească ogoarele celor de pe front, ale văduvelor, ale orfanilor de război și ale celor infirmi, salutând astfel înfăptuirea reformei agrare în toată țara ca operă de dreptate și înfrățire socială.

Preoții dela orașe vor inaugura sărbătoarea zilei de 1 Mai, ziua muncii, printr-o stesțanie la catedrala orașului».

Patriarh Nicodim

În temeiul acestor telegrame, dispunem ca cucernica preoție din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre să se conformeze întocmai dispozițiilor cuprinse în telegrama I. P. Sfântului Patriarh Nicodim, Sibiu la 26 Aprilie 1945.

NICOLAE

arhiepiscop și mitropolit

A doua înviere

Hristos a înviat!

A înviat cu adevărat, Biruința Lui asupra morții este fapt istoric, verificat de simțurile tefere a sute de contemporani ai petrecerii Sale în trup — și proba cea mai rezistentă a dumnezeirii persoanei istorice care răspunde la numele Iisus Nazarineanul.

Nașterea Sa mai presus de fire stărnește încă în spiritele sceptice îndoieli îngrijorătoare. Acestea, l-ar fi dorit zămisliț pe cale naturală, ca să accepte fără șovăire calitatea Sa de om adevărat. E drept că obiecțiunea aceasta este numai aparent valabilă. Într'adevăr, care minte sănătoasă s'ar încumeta — fără primejdie de-a se prăvăli în ridicol — să refuze protopărintelui nostru Adam calitatea de om adevărat, pe motivul că el a apărut în lume în temeiul unui mod de formare completamente diferit de acela al filiației naturale?

Cu totul altfel învierea... Obiecțiunile ridicate împotriva-i le spulberă istoria, înțeleasă omeneste. După orânduiri valabile de când e lumea și pentru toate semințiile pământului, în sprijinul ei vorbesc mărturii mai mult decât abundente. Am amintit mai sus: numai sf. Apostol Pavel cunoștea, la anul 57 al erei noastre, când scria Corintenilor întâia epistolă, peste cinci sute (cf. I Cor. 15, 3—8). Și, la urma urmelor, de ce Iisus ar fi refuzat sieși această favoare, câtă vreme o hărăzise altora, despre cari nimeni n'ar fi putut spune că-s fără de păcat, cum fusese El? Ne gândim la fiul văduvei din Nain, la fata sinagogarului lair, la dreptul Lazăr din Betania și la toți morții cari s'au arătat cetățenilor Ierusalimului îndată ce Iisus, cu strigare mare, și-a dat duhul pe cruce (cf. Mat. 27, 52—53).

Cu toate acestea Iisus este numit de către sfântul Apostol Pavel «incepătura învierii celor adormiți» (I Corinteni 15, 20). Criticul atent este în drept să zăbovească pe marginea acestei afirmații pauline, formulându-și rezervele de rigoare: sau istoria evanghelică e discutabilă în părțile privitoare la învierile amintite mai sus, sau Apostolul neamurilor a ignorat acele fapte răsunătoare.

Nici una, nici alta, Sf. Apostol Pavel, spre deosebire de Matei, Marcu și Luca (mai puțin Ioan), este teolog în toată puterea cuvântului. El n'a practicat, ca scriitor, genul narativ-istoric, ci exclusiv genul interpretativ-teologic. Pentru el, învierile amintite au avut efecte limitate la sorocul temporal în care s'au produs și la beneficiarii lor știuți. Învierea lui Hristos, dimpotrivă, ineputabilă în urmări. El a ieșit din mormânt, cu moartea pe moarte călcând, ca să asigure învierea tuturor — și nu numai a unora. A tuturor, buni sau răi, drepti sau păcătoși, arvuțiți muncilor Iadului sau destinați bucuriilor fără seamăn pe cari le implică vederea măririi lui Dumnezeu și viețuirea vecinică laolaltă cu îngerii Cerului.

Această înviere de obște își merită calificativul de «a doua» referind-o la noi, oamenii, fără deosebire. Dar întâia înviere este hotărătoare pentru destinația ce ni se va da întru sfârșit, la înfricoșătorul județ de apoi. Și aceasta, e tot una cu ieșirea noastră din apa sfântului botez.

Hristos a înviat din morți ca să ne dea puțină nașterii de a doua, din apă și din duh. Minune mai puțin răsunătoare decât Învierea Lui, dar fără seamăn. Nici un alt întemeietor de religii n'a mai hărăzit omenirii puterea — harul — sprijinitor al umblării noastre senine și ferme întru înnoirea vieții.

De valorificarea atentă și sânguină a nașterii celei de a doua, care-i tot una cu învierea cea dintâi, atârână dobândirea cununii vieții la învierea cea de a doua.

Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, ca să se sălășluie întru noi. Acolo, El așteaptă cu îndelungă răbdare.

„Așteaptă să i ne dăruim, pe noi înșine și toată viața noastră. GRIG

Cuvinte arhieresti

La Învierea Domnului în 1945

Din scrisoarea pastorală a P. S. Sale Episcopului Veniamin al Caransebeșului:

„Să mulțumim bunului Dumnezeu că ne-a învrednicit să ajungem iarăși luminatul praznic al Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, precum și pentru fiecare zi din viața noastră, care trebuie să o socotim ca un dar al îndurării lui Dumnezeu, dela care vine „toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit”, [Iacov 1, 17].

În mijlocul greutăților care ne apasă viața și al sbuciumului în care ne sbatem cu toții, în negura păcatului, care tot mai mult s'a lăsat asupra sufletelor noastre, în suferința adusă din belșug între oameni de cumplitul război, o rază de lumină și nădejde pătrunde până la sufletele noastre și ne face să uităm tot necazul și toată grija cea lumească și să ne bucurăm de vestea minunatei Învieri a Domnului și Stăpânului vieții și al morții...

Rămăneți tari în credința în care v'ati născut și prin care am biruit toate necazurile sorții, căci cine se leapădă de Hristos, se leapădă de Biserică și se lipsește de mântuirea prin El. Fără de El nu ne putem împărtăși de lumina Învierii și rămânem niște bieți rătăcitori în întunerecul păcatului, ducător la moarte și la osânda veșnică.

Vremurile grele prin care trece Neamul și Țara, trebuie să ne închege pe toți într-o sfântă frăție, solidaritate și unire, pe care nici o putere omenească să n'o poată desface, căci numai astfel vom putea duce războiul la bun sfârșit. Se cere, ca toți să muncim cu zor, ca să putem da cu dragoste tot ceea ce trebuie pentru binele și prosperarea Țării și Neamului. Se cer dela noi încă multe jertfe, și toate suferințele ce ar mai veni trebuie să le îndurăm cu încredere în Dumnezeu, care nu lasă pe cei ce-și pun nădejdea în El. După săptămâna patimilor va veni și ziua Învierii Neamului la o viață mai bună, la o nouă orânduială și dreptate socială, bazată pe principiile veșnice ale Evangheliei, după care, în fața lui Dumnezeu nu se judecă omul după avere sau rang social, ci după faptele lui bune sau rele.

Să nu uităm a înălța rugăciuni ferbinți către Tatăl cel ceresc pentru armata noastră scumpă, în frunte cu comandantul ei suprem M. Sa Regele Mihai I, ca Dumnezeu să trimită darurile sale cele bogate asupra lui și să întărească brațul ostașilor, să risipească ura dintre popoare, ca să se sălășluiească cât mai curând dragostea nefățărnă între oameni, singura, care ne poate aduce pacea dreaptă și durabilă, pacea cea întru Damul nostru Iisus Hristos.

Împărtășiți de dragostea voastră pe orfani și pe văduve, pe toți cei săraci și lipsiți, ușurându-le durerile ceasului de față, ca să se poată împărtăși de bucuria luminosului praznic de astăzi”.

cititi și recomandați
în cercurile D-Vstre

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească - Apare lunar

sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit
NICOLAE al Ardealului

Director:

Prof. Dr. Grigorie T. Marcu

Raeedția și Administrația:

**Academia teologică „Andreiană”
SIBIU, str. Mitropoliei 24-28**

**Dați-vă obolul vostru
pentru cei năpăstuiți de soartă**

Canonul de pocăință

„Ajutor și acoperitor s'a făcut mie spre mântuire, Acesta este Dumnezeuul meu și-L voi înălța pe El; Dumnezeul părintelui meu și-L voi înălța pe El, că cu mărire s'a preamărit”. Așa începe canonul cel mare a sfântului Andrei Criteanul, canon ce se aude deseori în sfântul și marele post. Numai o minte luminată de darul lui Dumnezeu și o inimă, pătrunsă de răvnă sfântă cum a fost Sf. Andrei al Critului, a putut să tălmăcească cu atâta măiestrie chemarea sufletului la o viață nouă Bogăția de gândire și simțire cuprinsă în acest canon, umple sufletul credinciosului de multă evlavie și-l face să cugete mai adânc la îndreptarea vieții. Căci fără întoarcerea la Dumnezeu nu este pace și fericire pentru suflet. Omul se vede strein și nemernic în pământul păcatelor, departe de împărăția harului dumnezeesc. Nu îndrăznește să se apropie din pricina păcatelor de masa darului. De un sigur lucru nu se poate îndoi sufletul credinciosului: Dumnezeu cu mila Sa acopere și ajută pe toți cei dornici de mântuire. Deaceea credinciosul cere ajutorul și ocrotirea lui Dumnezeu în calea mântuirii. Ca darul lui Dumnezeu să coboare în sufletul nostru, ca lumina să înlăture întunerecul din lăuntrul nostru, omul e chemat stăruitor să-și mărturisească păcatele, să-și curățească sufletul prin taina pocăinței „Vino ticăloase suflete, împreună cu trupul tău de te mărturisește Ziditorului tuturor. Și te părăsește de dobâtoarea patimilor și adu lui Dumnezeu lacrimi de pocăință”.

Trupul și sufletul — omul întreg — trebuie schimbat prin lucrarea curățitoare a pocăinții. Trupul întinat cu nenumărate păcate să-și facă haina albă ca zăpada prin lacrimile pocăinței; iar sufletul să se curățească prin bala darului dumnezeesc. Așa cere legea pocăinței, ca omul întreg să se schimbe în duhul dragostei de Dumnezeu.

Ca fiul cel rătăcit, ca vameșul păcătos vine omul să-și recunoască și să-și plângă păcatele înaintea milostivirii lui Dumnezeu.

Departa de Dumnezeu, în țara streină a păcatului, sufletul tânjește și suspină după fericirea de altă dată. Dorește să se întoarcă acasă, și să-și mărturisească păcatele, dar se vede cu totul slab și neîndrăzneț pe calea mântuirii.

Deaceea se roagă milostivului Dumnezeu să-l ajute și să-l acopere cu darul Său în calea mântuirii.

„De unde voi începe să-mi plâng păcatele mele”? Ce adânc de smerenie trebuie să aibă omul când începe lucrarea pocăinței! El se vede mai mic și mai smerit între toți oamenii. Și mai ales se simte mic în fața lui Dumnezeu. Păcatele coboară făptura omenească până la iadul cel de jos, de unde numai mila lui Dumnezeu te poate ridica. Peste ranele păcatelor Dumnezeu toarnă untul de lemn al miliei. Fără mila lui Dumnezeu nu e posibilă lucrarea curățitoare a pocăinții. Oricât de păcătos ar fi omul, darul lui Dumnezeu îl acopere și-l ajută să se întoarcă pe calea mântuirii. Mai bogat este Dumnezeu în milă, decât își poate închipi mintea slăbită de păcat.

Din ce pricină a venit căderea? Omul a dorit mai mult deslătarea păcatului, decât împărăția harului. A răvnit neascultarea lui Adam, și s'a îndepărtat de Dumnezeu. Deaceea trupul a gustat din băutura cea amară a postelor, iar sufletul și-a pierdut frumusețea chipului dumnezeesc. Mi-am întinat haina trupului meu, mi-am spurcat podoaba cea după chipul și asemănarea Ta, Mântuitorule. Din pricina păcatelor „în noapte mi-am petrecut viața mea, că întunerec s'a făcut mie și negură adâncă noaptea păcatului”. Asemenea celui căzut între tâlhari, am căzut și eu, Mântuitorule, în robia cugetelor mele păcătoase și rănit sunt de păcate”.

În luptă cu păcatele, omul se vede singur și fără ajutor, deaceea suspină după darul lui Dumnezeu. „Iubitorul de oameni, cel ce voiește să se mântuiască toți, Tu mă cheamă ca un bun și mă primește pe mine cel ce mă pocăiesc”. „Mielule al lui

Dumnezeu, cel ce ai ridicat păcatele tuturor, ridică deasupra mea lanțul cel greu al păcatului și ca un milostiv dă-mi lacrimi de pocăință”.

Ca un răspuns din partea Mântuitorului grăește Duhul pentru sufletul care se întoarce. „Însuși Hristos s'a făcut om să te ridice din păcat, și să-ți arate calea mântuirii”. El e păstorul cel bun ce caută oaia cea pierdută și-o mângăie cu darul Său dumnezeesc. Dar par'că sufletul stă la îndoială. Nu se întoarce la Dumnezeu cu toată răvna. Se vede străin de darul și bunătatea lui Dumnezeu. Nu poate înțelege tot harul iertării. Deaceea autorul aduce pilde ale păcătoșilor ce s'au întors la Dumnezeu.

În cele din urmă vorbește despre judecata lui Dumnezeu ce vine cu multă asprime pentru cel păcătos. „Se apropie, suflete, sfârșitul și nu te grijești să te gătești. Vremea se scurtează, aproape lângă uși e judecătorul. Ca un vis, ca o floare trece vremea vieții. Deșteaptă-te suflete al meu, la seama faptelor tale; varsă picături de lacrimi; spune cu îndrăzneală faptele tale, și cugetele tale lui Hristos și te îndreptează”.

Dragostea și dreptatea lui Dumnezeu, mila și judecata sunt țesute în acest canon, într-o prea frumoasă glăsură. Duhul lui Dumnezeu a grăit minunat prin gura Sf. Andrei. Sufletul nostru se îndulcește prin versul așa de mângăietor al cântărilor de seară. Iar din adâncul inimii noastre păcătoase va ieși izvor de pocăință prin darul și binecuvântarea lui Hristos.

Ieromonah Serafim

Făcătorii de pace

„Feriți făcătorii de pace”... Cu aceste cuvinte s'a adresat Domnul ucenicilor și și mulțimii în predica de pe munte. El, care a venit să împace pe oameni cu Dumnezeu și a surpat zidul vrajbei, a dorit ca să fie cât mai mulți „făcători de pace”, pentru că prin aceasta se aseamănă și li urmează cu adevărat, dobândind prin apostolatul păcii cinstea de „fiu al lui Dumnezeu”.

Dacă cuvintele lui Iisus din fericirea a șaptea se îndreaptă în general către fiecare inimă de om și o îndeamnă să pășească pe drumul păcii, ele au cu atât mai vârtos un îndemn către aceia pe care Iisus i-a numit apostoli, și cărora li-a încredințat misiunea sublimă de a-l reprezenta în lume până la sfârșitul veacurilor.

Rolul de împăciuitoare aparține tuturor creștinilor, dar el este în special rolul preotului. Împăcarea pe care Iisus a făcut-o pentru toți pe cruce, e chemat să o facă în fiecare zi preotul pentru fiul său suferitor, în numele Domnului și cu ajutorul Lui.

Sunt multe îndatoririle pastorale ale ceasului de față. Cu atât mai multe, cu cât cursul vieții din zilele noastre e asemenea cursului unei ape infuriate, care a ieșit din alvie și se revarsă într-o parte și alta. E totul în fierbere, după un război care a răvășit și golit sufletul oamenilor și i-a făcut mai reci, mai fioroși, și mai îngroziiți unul de altul.

Dar vremea noastră cere mai ales de la slujitorii altarului să intensifice o anumită latură a activității lor pastorale, să pună accentul pe anumite probleme ale vieții care frământă mai mult sufletul și cer o mai grabnică rezolvare.

Iisus cere ucenicilor săi din acest veac dornic de pace să fie într'adevăr „făcători de pace”. El mai mult decât alții, să arunce sămânța păcii în suflete și să susțină roadele ei.

Preotul poate și este chemat să realizeze pacea în îndoitul ei aspect: pacea cu Dumnezeu și pacea între oameni.

Mulți „făcători de pace” lucrând în numele altor principii nu au înțeles în-deajuns legătura dintre cele două coordonate ale păcii, între coordonata verticală și cea orizontală. Deaceea cei mai mulți dintre ei s'au oprit la aspectul ei orizontal, la întemeierea ei pe principii, planul și legi care ies de la oameni. Au fost multe societăți pacifiste, dar ele nu

ni-au putut da decât epoci de pace înarmată.

Căci o epocă de adevărată împăcare între oameni nu se poate naște fără o împăcare cu Dumnezeu. Sigur împăcarea cu Dumnezeu poate slobozi punțile împăcării între oameni și între popoare. Numai ea apropie pe oameni, numai ea îl ridică pe toți la cinstea de fi al lui Dumnezeu.

Deaceia o epocă de pace adevărată între oameni nu se poate înfăptui până când nu se ajunge la o împăcare a tuturor cu Dumnezeu. O asemenea epocă mult dorită e și o epocă de întoarcere la Dumnezeu și de viețuire în lumina învățăturilor creștine.

Momentul războiului e pe asfințit. Ne apropiem, frate în Hristos, de momentul păcii. Te-ai întrebat dacă te afli în luptă pentru cucerirea ei? Ți-ai verificat armele? Ai început să împaci de fapt sufletele cu Dumnezeu? Să le apropii de pomul împăcării, de sf. cruce? Ai început să iei în serios rolul de părinte împăciitor în tumultuoasele valuri care s-au abătut și peste marea liniștită a sufletelor din parohia al cărei păstor ești? Ce ai făcut pentru împăcarea lor cu Dumnezeu și a unuia cu altul? Iată întrebări ce se cade să ne frământăm conștiința, într-o vreme în care se vorbește atât despre pace, în care se dorește atât de mult pacea!

Hristos cere azi de la noi să fim ca o „mireasmă de bun miros” în mijlocul unei lumi pline de miasme. Să pătrundem în suflete fără sili, să ne apropiem de ele spre a le salva, spre a le împăca. Să nu lăsăm patimile și pornirile de împerechere să slăbească și să întunece dragostea dintre frați. Am trăit destul în vrajbă și i-am cules amarul roadele.

„Fericiți făcătorii de pace”... Sânt cuvinte care se adresează mie și ție, frate. Sânt orizonturi pe care Hristos ne-a poruncit să le deschidem într-un veac întunecat. Să nu să stingă lumina din sufletele noastre, să nu amuțască limba și să nu slăbească răvna noastră întru sălășluirea păcii între oameni.

Părintele Vasile

VITRINA CĂRȚII

„Copiii”...

O problemă fundamentală pentru biserică și neam: Copiii, Conferință de Al. Borza, 1944, Institut de arte grafice G. Mathelu, Timișoara — Pg. 32. Prețul?

Conferințiarul se ocupă de o problemă arzătoare, dintre cele mai actuale: Ce rost are adevărul, din punct de vedere pur uman și individual, o familie ordonată, binecuvântată cu mulți copii?

Răspunzând la întrebarea aceasta, vorbitorul se oprește în deosebi la problema denatalității, care — cum se știe — nu este specifică Bănățului, ci — conform buletinelor statistice — este semnalată și din Crișana, și din Bucovina, și din Ardeal, și chiar din restul țării.

Sânt tot atâtea lucruri prea dureroase și, din întâmplare, prea bine cunoscute. Scoaterea lor mereu la iveală înseamnă, cu atât mai vădit, necesitatea de a îndrepta răul fără întârziere.

Încercarea de a-l stârpi, pe temeluri de ordonanțe și alte potrivite măsuri ale autorităților, trebuie neapărat însoțită de sprâjnitul societății și, în deosebi, de morala propovăduită de Biserica Mântuitorului Iisus Hristos.

În duhul credinței și al moralei creștine, și în tradiția bunelor obiceiuri din vechime, au să fie crescute viitoarele mame române.

Iată o misiune salvatoare dintre cele mai frumoase!

În Sedința secțiunilor unite, ținută la 26 Aprilie c., Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu, a hotărât să contribuie din partea arhiepiscopiei cu suma de 100.000 la colecta „Totul pentru front” deschisă de organizația „Apărarea Patriotică”. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a donat 3.000 buc. cărți de rugăciuni pentru ostașii de pe front.

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Maiu 1945

1. În fiecare zi dimineața la ora 6^{1/2}, Utenie și în continuare Sfânta Liturghie. În fiecare seară la ora 6 Vecernia, Vineri seara după Vecernia „Acatistul Maicii Domnului”.

2. În Dumineci și Sărbători dimineața la ora 8^{1/2}, Utenia, în continuare la ora 9^{1/2} Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei”, sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.

3. Săptămâna Patimilor:

I. — Începând cu Dumineca Floriilor, la ora 4 după masă este Păcernița mare.

Vineri, la ora 4 după masă: Vecernia cu luarea Mântuitorului de pe cruce. Servește: Înalt Preasfințitul Mitropolit Nicolae înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

II. — În fiecare seară la ora 6^{1/2}, Denie.

Joi seara la ora 6^{1/2}, Utenia cu cele 12 Evanghelii și răstignirea Mântuitorului. Predică: Preot Nicodim Belea duhov. Acad. Teol.

Vineri seara la ora 6^{1/2}, Utenia cu prohodul Domnului Hristos. Predică: prof. Dr. Grigorie T. Marcu dela Academia Teologică.

III — Luni, Marți și Mercuri dimineața la ora 8: Ceasurile și Liturghia înaltele sfințite.

Joi dimineața la ora 8: Sf. Maslu, Vecernia cu Liturghia Sf. Vasile și sfințirea Paștilor.

Vineri dimineața la ora 8 Ceasurile Domnești.

Sâmbătă dimineața la ora 8: Vecernia Sf. Paști cu Liturghia Sf. Vasile.

4. Dumineca Paștilor în 6 Maiu 1945, la ora 4 dimineața Învierea. Servește și predică Înalt Preasfințitul Mitropolit Nicolae, înconjurat de un mare sobor de preoți și diaconi.

La ora 9 Sf. Liturghie, servește, tot Înalt Preasfințitul Mitropolit Nicolae, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, după masă la ora 4 Vecernia Paștilor. La oastea Domnului predică Pr. Dr. Ioan Chioariu dela parohia Sibiu-Inferior.

5. Lunea Paștilor în 7 Maiu 1945 servește: I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobet, Cons. stavr. Emilian Cioran, Dr. Andrei Gălea, Ieronim Grovu, prot. Mih. Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. Predică: I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobet. La Oastea Domnului predică: cons. Gh. Secaș.

6. Marția Paștilor în 8 Maiu 1945 servește: Prot. Mih. Neagu, cons. Gh. Secaș, și preotul Vladimir Turugancu, diaconi: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu și Simion Macarie. Predică cons. Gh. Secaș. La Oastea Domnului predică: prot. Mih. Neagu.

7. Dumineca Tomii, în 13 Maiu 1945, servește: Prot. Mih. Neagu, duhovnicul Nicodim Belea și prof. Dumitru Călugăr; diaconii Ioan Circov și Simion Macarie. Predică prot. Mih. Neagu. La Oastea Domnului predică: Pr. Ioan Albu dela parohia Sibiu-Iosefin.

8. Duminecă în 20 Maiu 1945 servește Cons. Ieronim Grovu, Aurel Nanu și prot. Mih. Neagu; diaconi: cons. Al. Popa și Anatolie Scurtu. Predică cons. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică preotul Nicolae Constantin, dela parohia Sibiu-Lezaret.

9. Luni în 21 Maiu 1945. SS. Imp. Constantin și Elena, servește: Prot. Mihail Neagu, prof. Gheorghe Șoima și preot Ioan Munteanu; diaconi Simion Macarie și prof. Nicolae Mladin. Predică: preotul Ioan Munteanu. La Oastea Domnului predică: preotul Vladimir Turugancu.

10. Duminecă în 27 Maiu 1945, servește: Prot. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă și Dr. Nicolae Neagu; diaconii Anatolie Scurtu și prof. Nicolae Mladin. Predică: prof. Nicolae Mladin. La Oastea Domnului predică preotul Dr. Corneliu Sărbu dela parohia Sibiu-Treistejari.

INFORMAȚIUNI

La marele și luminatul praznic al Învierii Domnului salutăm pe iubiiții noștri cetitori cu tradiționalul și românescul: Hristos a înviat!

În ziua de 1 Maiu c. la ora 9 dimineața se va săvârși în biserică catedrală din Sibiu sfeștanie înainte de începerea programului sărbătorilor de comemorare a zilei. Va oficia I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

† Mioara Stăniloae, după îndelungate suferințe, și-a dat frumosul și nobilul suflet în mâinile Creatorului, în Dumineca Floriilor, 29 Aprilie 1945, în etate de 14 ani. Slujba înmormântării se va săvârși la locuința din stradă Mitropoliei 24—28, Miercuri în 2 Mai a. c., orele 10, după care rămășițele pământești se vor așeza spre veșnică odihnă în cimitirul central al orașului Sibiu. Odihnească cu dreptii!

Preotul Ioan Marina din Râmnicul-Vâlcea a fost numit vicar-arhiereu al Mitropoliei Moldovei și Sucevei. P. S. Sa va fi și locțiitor al I. P. S. Sale Mitropolitului Irineu pe durata concediului de boală al I. P. S. Sale.

Preoțimea în Uniunea preoților democrați. În conferința sa preoțească lunară, ținută în 12 Aprilie a. c. în Petroșani, preoțimea ortodoxă română a protopopiatului Jiu a hotărât să adere la „Uniunea preoților democrați” din România.

Ajutor preoțimii. Pentru a veni în ajutorul familiilor preoțești, lipsite de aprinzi, până la normalizarea lucrurilor, Consiliul eparhial dela Oradea a hotărât de curând majorarea cotizațiilor, la fondul de ajutoare reciproc, dela 100 lei, la 250 lei de membru, astfel în viitor se va putea plăti, ca ajutor de înmormântare, suma de 100.000 lei (unasută de mil lei) de fiecare membru al fondului.

Necrolog. În Făgăraș a decedat în ziua de 7 l. c. preotul profesor catehet Traian Păcală, în etate de 71 de ani după o rodnică și lungă activitate în via Domnului, mai întâi ca învățător în Galați-Făgărașului, apoi hirotonit preot pentru trebuințele Arhiepiscopiei, ca secretar al oficiului protopopesc, din Făgăraș. Iar după unirea dela 1918 a fost chemat profesor-catehet la școlile din Făgăraș, la gimnaziul de fete, la cel de băieți, la școala normală de fete unde a funcționat și ca director, și la liceul de băieți, prefătându-se dovedindu-se excelent pedagog, și bun părinte duhovnicesc. În mormântarea regretatului decedat s'a săvârșit în 9 l. c. prin un sobor de preoți, în cimitirul ortodox din Făgăraș. Cuvinte bine simțite au rostit pr. T. Clocănelea și directorul G. Dragoș. Odihnească cu dreptii!

Convocare. Doamnele și domniile membri: fondatori, pe viață și activi al Reuniunii Femeilor Române din Sibiu, sânt invitate la adunarea generală ordinară, care se va ține Marți, 15 Mai a. c. la ora 17 în localul de sedință al Băncii „Albina”, str. Mitropoliei Nr. 20. Dacă la această adunare generală nu s'ar prezenta majoritatea absolută a membrilor, se convocă de acum a doua adunare generală ordinară pe ziua de joi 24 Mai a. c. în același local, la aceeași oră și cu aceeași ordine de zi, care va putea lua hotărâri valabile fără considerare la numărul membrilor prezenți.

Cărți și Reviste

Revista Teologică. Organ pentru știința și viața bisericească, întemeiat în 1907, apare lunar, sub patronajul I. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului, Abonamentul pe un an: 2500 Lei. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. Director: profesor Dr. Grigorie T. Marcu. — Numărul 3—4 cuprinde:

Ex Oriente lux. Dr. Grigorie T. Marcu: Același luptă dreaptă! Preot Dumitru Călugăr: Introducere la o Catehetică care va să vie; Prot. Aurel Nanu: Preoțimea în epoca prenatală a Statului transilvan; Prof. univ. Dr. Milan P. Șesan: Ex Oriente lux; Diacon Nicolae Mladin: Martirii Ortodoxiei; Prot. Stavru, Dr. Seb, Sranca; Metamorfoze în nomenclatura preoților români din Ar-

deal: Prof. univ. Șt. Bezdechi: Sfântul Ioan Gură de Aur și Platon. Dr. Grigorie T. Marcu: Atitudinile. Se caută nași ai orfanilor de război, Statul democrat și Biserica, Biserica reformată din Sigheț și bisericile de lemn din Maramurăș. Mino-dora Belea, Septimia P. Gherman și Gr. T. Marcu: Mișcarea Literară: Viața Sfântului Apostol Petru, de Dr. L. G. Munteanu. Funcțiunile Muzicii liturgice, de Preot Gh. Șoima. Să fim iarăși una, de Mai mulți. Dr. Liviu G. Munteanu și Dr. Grigorie T. Marcu: Cronica: Patru ani de apostolat ortodox român dincolo de Feleac. † Episcopul Vasile al Maramurășului, Preotul Ministru al Cultelor despre democratizarea Bisericii. Ministrul Cultelor despre Biserica rusească. Gr. T. M. Note și Informații: Redobândirea Ardealului de Nord. Reforma Agrară, Indemn Patriarhal la bună-nțelegere, „Uniunea Preoților Democrați”. Un săptămânal preoțesc democrat: „Lumina” Marturisiri și fapte îmbucurătoare. Conferințe religioase. Mărunte.

ULTIMA ORĂ

Germania în pragul capitulării

Ultimele știri despre mersul războiului, arată că Germania, sleită de puteri și lovită din toate părțile de forțele aliate victorioase, a cerut capitularea necondiționată. Cererea a fost adresată prin Himmler, dar numai puterilor anglo-americeane. După cum era și firesc, cererea a fost respinsă. Germania a primit ca ultim termen ziua de Marți (1 Mai a. c.). Până la această dată ea trebuie să adreseze cererea de capitulare necondiționată și Uniunii Sovietice. În acest caz, cererea va fi acceptată. Răspunsul acesta dovedește solidaritatea de ne-strămutat dintre forțele aliate.

Iată, sfârșitul celor înfrântați de mitul rasei și al sângelui.

Nr. 3924/945

(17 1—1)

Hotelul Bulevard din Sibiu

se dă în chirle împreună cu inventarul său actual: mobilier, paturi, saltele, perni paturi, lingerie etc. — pe termen de trei ani începând din 1 Iulie 1945.

Întreprindere de prim rang, calorifer central cu gaz metan, apă caldă, băi, ascensor, etc.

Reflecții vor înainta oferte în scris până în 28 Mai a. c. la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, unde se pot vedea zilnic condițiile și se dau informațiuni.

Consiliul Arhiepiscopesc își rezervă dreptul de a alege liber dintre ofertanți. Sibiu, 26 Aprilie 1945.

Consiliul Arhiepiscopesc

Librăria și Tipografia ARHIDIECEZANĂ

SIBIU - str. Mitropoliei 45 - SIBIU
Fondată la 1850 Telefon nr. 412

Librăria oferă în permanentă:

Cărți literare, pedagogice și științifice. Cărți rituale. Rechizite de tot felul. Imprimare bisericești. Odăjdii. Icoane. Chivote. Potire. Candelă și Cădelnițe. Discuri etc., etc. Toate de calitate superioară. Cereți oferte și informațiuni!

Tipografia execută prompt:

Cele mai pretențioase lucrări din arta grafică cu prețurile cele mai avantajoase posibile. Posedă caractere de literă frumoase și hârtie de calitate. Execuție ireproșabilă cu personal specializat în lucrări. Adresați-vă cu încredere!